

PARGAS STAD

REVISIONSNÄMNDENS UTVÄRDERINGSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2021 Till stadsfullmäktige i Pargas stad

1. REVISIONSNÄMNDEN 2021-2025

Av stadsfullmäktige för mandatperioden 2021-2025 vald revisionsnämnd har följande sammansättning:

Ordinarie

Ersättare

Hanna Järvinen (ordförande, Saml.)	Tuire Eastwood (KD)
Tomas Björkroth, (vice ordförande, SFP)	Anders Kjellman (SPF)
Andreas Andersson (SFP)	Olof Elenius (SFP)
Tom Koppe (SFP)	Roy Färm (SFP)
Soili Svanström (SFP)	Sanna Nymalm (SFP)
Mona Rönnholm (SFP)	Eva Johansson (SFP)
Widar Nyberg (SDP)	Roger henriksson (SDP)
Hannu Svegin (Gröna)	Taina Nyström (Gröna)
Anna-Mari Manninen (Sannf.)	Petri Julin (Sannf.)

I kommunallagens 121 § stadgas följande gällande revisionsnämndens uppgifter:

”Fullmäktige tillsätter en revisionsnämnd för organiseringen av granskningen av förvaltningen och ekonomin samt utvärderingen. Nämndens ordförande och vice ordförande ska vara fullmäktigeledamöter.

Revisionsnämnden ska

- 1) bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om,
- 2) bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och kommunkoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt,
- 3) bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet, om kommunens balansräkning visar underskott som saknar täckning,
- 4) se till att granskningen av kommunen och dess dottersammanslutningar samordnas,
- 5) övervaka att skyldigheten enligt 84 § att redogöra för bindningar iakttas och tillkännage redogörelserna för fullmäktige,
- 6) för kommunstyrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan samt till budget för utvärderingen och granskningen.

Revisionsnämnden gör upp en utvärderingsplan och lämnar för varje år fullmäktige en utvärderingsberättelse som innehåller resultaten av utvärderingen. Fullmäktige behandlar utvärderingsberättelsen i samband med bokslutet. Nämnden kan även ge fullmäktige andra sådana utredningar om resultaten av utvärderingen som den anser vara behövliga”.

För utförandet av uppdraget har revisionsnämnden tagit del av bl.a. följande handlingar:

- förvaltningsorganens protokoll
- budgeten och ekonomiplanen för åren 2021-2024
- budgeten och ekonomiplanen för åren 2022-2024
- av stadsstyrelsen undertecknat bokslut för år 2021 samt
- revisionens rapporter

Revisionsnämnden har hållit 6 möten gällande utvärderingen av verksamhetsåret 2021, hört ansvariga tjänsteinnehavare och bekantat sig med olika ansvarsområden enligt separat fastställt arbetsprogram. BDO Audiator Ab har skött den lagstadgade revisionen med OFGR, CGR Andreas Holmgård som ansvarig revisor. Andreas Holmgård har även fungerat som sekreterare för revisionsnämnden.

2. ALLMÄNT OM MÅLSÄTTNINGARNA OCH DERAS FÖRVERKLIGANDE

2.1. Målsättningarna

Stadsfullmäktige har i budgeten för år 2021 fastställt bindande verksamhetsmässiga och ekonomiska målsättningar för stadens verksamhetsorgan. Över målsättningarnas utfall har redogjorts i bokslutet för år 2021. Revisionsnämndens analys av hur målsättningarna uppnått framgår ur denna utvärderingsberättelse.

2.2. Bindningsnivå, strategiska mål samt uppställandet och uppföljningen av målsättningar i stadens budget

Budgetens bindningsnivå är genomgående definierad som netto. Budgetdisciplinen och ekonomistyrningen har på basis av revisionsnämndens iakttagelser fungerat bra under året. Stadens ekonomiska utfall för år 2021 som uppvisar ett överskott om 2,5 miljoner euro mot ett ursprungligen budgeterat underskott om 856 000 euro och ett underskott om 4,26 miljoner euro i den förändrade budgeten. Ett gynnsamt skatteutfall och en extra statsandel är de största orsakerna till det positiva utfallet. Det gynnsamma utfallet härrör sig således till engångshändelser och återspeglar inte verksamhetens effektivitet.

Revisionsnämnden anser att välfärdsplanen och välfärdsberättelsen inte beaktats tydligt i stadens målsättningar och strategi. Revisionsnämnden anser att välfärdsberättelsen borde kopplas bättre till strategin och budgetens verksamhetsmässiga målsättningar. Revisionsnämnden efterlyser också överlag tydligare mätbara verksamhetsmässiga målsättningar i samband med budgeteringen.

3. UPPNÅENDET AV DE ÖVERGRIPANDE EKONOMISKA OCH VERKSAMHETSMÄSSIGA MÅLSÄTTNINGARNA

3.1. Allmänt

Pargas stad uppvisar ett överskott om 2,5 miljoner euro i bokslutet för år 2021. Överskottet innebär att staden har ett ackumulerat överskott om 8,3 miljoner euro i bokslutet.

Verksamheten har överlag handhåfts inom budgetramarna och budgetdisciplinen har varit god.

Stadens skuldsättning i slutet av 2021 var 40,7 milj. € mot 42,8 milj. € föregående år. Detta motsvarar en skuldsättning om 2 699 € per capita. Landets medeltal år 2020 uppgick till 3 448 € per capita. Stadens skuldsättning är budgeterad att öka med 18 miljoner € under planperioden 2022-2024 vilket motsvarar 1 193 euro per capita, totalt 3 892 € per capita.

Räntorna har skyddats till ca 95 %. Stadens nuvarande räntekostnader är således inte känsliga för ränteökningar.

Bokslutet innehåller följande engångsposter:

- Statsandel behovsprövad 1 miljon €
- Kommunernas andel av samfundsskatten höjdes med 10 procentenheter för skatteåret 2021. Denna höjning ingår i en rad åtgärder som vidtas för att stödja kommunerna i samband med coronavirusepidemin och som syftar till att säkerställa förutsättningarna för att ordna basservice och underlätta de ekonomiska svårigheter som kommunerna står inför på grund av undantagssituationen. För Pargas del torde förhöjningen betyda ca 1 miljon € i ökade samfundsskatter.
- coronaersättningar 2,3 miljoner euro (motsvarande coronarelaterade kostnader finns)

Allmänt om koncernens ekonomiska utfall och måluppfyllelse

Pargas stads koncerns resultatutfall år 2021 uppgick till 3,05 miljoner euro. På koncernnivå uppvisar balansen 2021 ett ackumulerat överskott om 13,6 milj. €.

Koncernens låneupptagning uppgår till 47,6 milj. € mot 51,2 milj. € föregående år. Per capita är koncernens upplåning i bokslutet 2021 3 158 €.

Det kan konstateras att stadens och koncernens bokslutsutfall 2021 fyller de i kommunallagen uppställda kriterierna för en ekonomi i balans.

Balansering av ekonomin enligt kommunallagen framöver

Gällande balanseringen av ekonomin lyfter revisionsnämnden fram att framöver kommer delvis nya kriterier att tillämpas för utvärderingsförfarandet. De nya kriterierna tas i bruk år 2022 och beräknas då på bokslutsuppgifter för året 2020. De nya kriterierna ersätter de fyra punkterna nämnda föregående stycke.

De nya kriterierna i Kommunallagens § 118 är:

- 1) förhållandet mellan årsbidraget och avskrivningarna i kommunens koncernresultaträkning är under 80 procent,
- 2) kommunens inkomstskattesats är minst 2,0 procentenheter högre än den vägda genomsnittliga inkomstskattesatsen för alla kommuner,
- 3) beloppet av lån och hyresansvar per invånare i kommunens koncernbokslut överskrider det genomsnittliga beloppet av lån och hyresansvar i alla kommuners koncernbokslut med minst 50 procent,
- 4) koncernbokslutets kalkylmässiga låneskötselbidrag är under 0,8.

För Pargas stads del ser dessa nyckeltal ut som följande i boksluten för åren 2020 och 2021:

Nyckeltal	2020	2021	Landet (2020)
1) Årsbidrag i % av avskrivningarna, konc	123,6 %	143,3%	147 %
2) Inkomstskattesats	20 %	20,0 %	19,96 %
3) Lånestock inkl. hyresansvar €/inv, konc	4 043€	3 505 €	7 457 €
4) Låneskötselbidrag, konc	1,84	2,31	2,0

Ur sammanställningen kan konstateras att inga av nyckeltalen för att klassas som kriskom-
mun uppfylls i bokslutet för år 2021.

3.2. Budgetens förverkligande

Revisionsnämnden konstaterar att budgetförverkligandet som helhet följer den av fullmäk-
tige fastslagna budgeten och att budgetdisciplinen allmänt taget varit tillfredsställande. Bud-
getförverkligandet analyseras noggrannare nedan.

Resultaträkningens förverkligande

extern/intern	Budget 2021	Ändrad budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021
Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	8 002 201	7 972 201	8 794 460	822 259
Avgiftsintäkter	6 470 262	6 695 098	6 781 668	86 570
Understöd och bidrag	1 777 336	1 769 336	3 943 944	2 174 608
Övriga verksamhetsintäkter	15 091 062	15 650 022	15 800 374	150 352
	31 340 861	32 086 657	35 320 446	3 233 789
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader				
Löner och arvoden	-41 412 310	-42 013 236	-42 176 309	-163 073
Lönebikostnader				
Pensionskostnader	-8 782 025	-8 883 786	-8 911 253	-27 467
Övriga lönebikostnader	-1 620 410	-1 643 595	-1 481 190	162 405
Köp av tjänster	-53 608 904	-55 954 736	-56 025 602	-70 866
Material, förnödenheter och varor	-5 992 216	-6 731 449	-7 105 661	-374 212
Bidrag	-2 888 774	-3 077 021	-3 135 956	-58 935
Övriga verksamhetskostnader	-14 076 565	-14 230 193	-14 131 482	98 711
	-128 381 204	-132 534 016	-132 967 453	-433 437
Verksamhetsbidrag	-97 040 343	-100 447 359	-97 647 007	2 800 352
Skatteinkomster	70 324 959	70 324 959	73 253 316	2 928 357
Statsandelar	31 647 000	31 647 000	32 722 781	1 075 781
Finansiella intäkter och -utgifter				
Ränteintäkter	0	0	706	706
Övriga finansiella intäkter	100 000	100 000	128 965	28 965
Räntekostnader	-920 000	-920 000	-812 623	107 377
Övriga finansiella utgifter	-10 000	-10 000	-16 818	-6 818
	-830 000	-830 000	-699 770	130 230
Årsbidrag	4 101 616	694 600	7 629 319	6 934 719
Avskrivningar och nedskrivningar	-5 000 000	-5 000 000	-5 148 751	-148 751
Extraordinära poster	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat	-898 384	-4 305 400	2 480 568	6 785 968
Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	41 680	41 680	41 680	0
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-856 704	-4 263 720	2 522 248	6 785 968

Driftens förverkligande

Driften förverkligades i stort sett i linje med den ursprungliga budgeten på verksamhetsbidragsnivå och betydligt bättre än den ändrade budgeten. Bindningsnivån är definierad som verksamhetsbidraget för varje ansvarsområde skilt. Enheten har rätt att organisera sin verksamhet inom den. För ansvarsområdena förekommer inga väsentliga överskridningar.

Investeringsdelens förverkligande

Investeringarnas nettokostnad var 7,2 miljoner € mot budgeterade 8,2 miljoner €. Underskridningen beror på att det kreativa lärcentret inte förverkligade de kostnader som fanns budgeterade för år 2021. Kostnaderna kommer sannolikt att förverkligas senare.

Överlag framför revisionsnämnden att budgetens investeringsdel har fungerat som ett styrinstrument för investeringarnas förverkligande på avsett vis. För investeringarnas budgetutfall har i detalj och på ett, enligt revisionsnämndens mening, sakenligt sätt redogjorts för i bokslutet. Trots att informationen i bokslutet är god framför nämnden att det under året tydligare bör föras information till kännedom i stadens nämnder och protokoll så att kännedom om förändringar i projekt kommer de förtroendevalda till kännedom direkt information om förändringar fås.

Upplåningens förverkligande

Upplåningen var i den ursprungliga och den ändrade budgeten budgeterad att öka med 3,1 milj. €. Utfallet var en minskning om 2,1 milj. €, således 5,2 milj. € bättre än budgeterat. Avvikelsen beror på att det kreativa lärcentret inte förverkligade budgeten samt ett betydligt bättre resultat än budgeterat.

3.3. De övergripande verksamhetsmässiga målsättningarna

Revisionsnämnden bedömer att majoriteten av de verksamhetsmässiga målsättningarna uppnåddes trots restriktioner kopplade till coronapandemin. Revisionsnämnden konstaterar att de ekonomiska målsättningarna som helhet uppnåddes.

4. FÖRVERKLIGANDET AV MÅLSÄTTNINGARNA FÖRVALTNINGSVIS

4.1.1 Koncerttjänster (förvaltningssektorn)

Det flesta av sektorns verksamhetsmässiga målsättningar uppfylldes eller är under arbete. En del mål har inte varit möjliga att förverkliga på grund av corona-pandemin.

Koncerttjänster hölls inom de av fullmäktige givna budgetramarna. Nettokostnaderna var ca -1,05 miljoner € vilket är ca 300 000 bättre än den ändrade budgeten. Verksamhetskostnaderna ökade med ca 1,2 miljoner € jämfört med år 2020. Kostnadsökningarna hänför sig främst till budgeterade/planerade kostnader inom fastighetsförvaltningen.

4.1.2 Koncernens målsättningar

Revisionsnämnden anser att koncernmålsättningarna, både de ekonomiska och de verksamhetsmässiga, i huvudsak har uppnåtts.

4.2. Bildningsavdelning

Bildningsavdelningen verksamhetsmässiga målsättningar har i huvudsak kunnat förverkligas trots att coronapandemin har inverkat på verksamheten på många sätt

Sektorns ekonomiska utfall hölls inom budgetramarna och var -35,7 milj. € netto. Kostnaderna ökade med ca 0,9 miljoner € jämfört med år 2020.

4.3. Social- och hälsovårdsavdelning

Förvaltning

Revisionsnämnden vill rikta ett tack till social och hälsovårdsförvaltningen har utvecklat verksamheten trots utmaningar med coronapandemin och merarbete med social- och hälsovårdsreformen. Revisionsnämnden anser dock att uppföljningen och mätningen av balanseringsprogrammet borde ha rapporterats tydligare i bokslutet.

Socialservice

Revisionsnämnden konstaterar att de verksamhetsmässiga målsättningarna huvudsakligen förverkligats med beaktande av coronapandemins påverkan på verksamheten.

Socialservicen uppfyllde de ekonomiska målsättningarna i huvudsak. Verksamhetsbidraget överskrid den förändrade budgeten med ca 77 000 euro (0,9 %). Ett tilläggsanslag om 35 000 euro beviljades under året.

Familjetjänster

Revisionsnämnden konstaterar att varje tjänsteinnehavare i nuläget har för mycket kunder och att det i vissa fall går över lagens gränser. Staden och senare välfärdsområdet bör se till att tillräckligt med resurser ges både till förebyggande- och lagstadgad service i fortsättningen.

Revisionsnämnden konstaterar att organisationsförändringen inom familjetjänster och socialservice inte förverkligats enligt den ursprungliga tidsplanen.

Familjetjänster uppfyllde de ekonomiska målsättningarna och underskred den förändrade budgeten med ca 154 000 €. Kostnaderna minskade med drygt 300 000 € jämfört med år 2020.

Äldreomsorg

Förverkligande av de verksamhetsmässiga målsättningarna

På grund av coronapandemin har satsningarna på den förebyggande vården inte helt kunnat förverkligas i enlighet med de uppställda målsättningarna. Inom hemvården har effektiverad hemvård tagits i bruk och den har upplevts ge resultat i form av att klienter klarat sig med lättare service efter en intensivare rehabiliterande period. Hemförlovningsteamet har underlättat hemförlovningarna och minskat behovet av dygnet runt omsorg. En ändring av Björkebos radhuslägenheter från heldygnsomsorg till att omfattas av service till hemmet har genomförts. Behovet av dygnetruntomsorg inom äldreomsorgen har som helhet dock inte minskat, utan Pargas har i större utsträckning köpt också tjänster både inom och utanför kommunen för att täcka behoven.

Under året har servicesedlar tagits i bruk inom dygnetruntomsorgen. Inom hälsovården kan dock ses ett minskat antal dygn på akutavdelningen och på den geriatriska avdelningen. Inom specialistsjukvården är däremot antalet vård dygn inom inremedicin högt och vårdperioderna förhållandevis långa.

Arbetet med att utveckla vårdkedjan har gjorts under året för att minska Pargas förhållandevis stora andel klienter/patienter i dygnetruntvård och satsa på den öppna vården. Till en del har detta lyckats så att Pargas nu ligger ungefär på medelnivå jämfört med andra kommuner, men kostnaderna är ännu förhållandevis höga.

Arbetet fortsätter därför genom att i högre grad ta i bruk servicesedlar. I Pargas behövs dessutom flera serviceboenden. Därutöver bör det ytterligare satsas på mera stöd till närståendevården och hemvården i form av läkarstöd.

Samarbetet mellan social- och hälsovården bör ytterligare utvecklas så att hela kedjan från äldreomsorg/primärhälsovård/specialsjukvård fungerar så optimalt som möjligt vilket ger mervärde både i form av högre kvalitet, personalvälmående och lägre kostnader

Ekonomiska målsättningar

Äldreomsorgen överskred den förändrade budgeten med ca 280 000 € (3,1 %) och uppfyllde således inte de ekonomiska målsättningarna till alla delar.

Hälsovård

Trots utmaningarna lyckades hälsovården bra. Specialsjukvårdens avgifter för försenad överföring ökade och förverkligades således inte enligt målsättningarna.

De ekonomiska målsättningarna uppfylldes och verksamhetsbidraget förverkligades ca 1,8 miljoner euro bättre än ändrad budget och ca 500 000 euro bättre än ursprunglig budget. Verksamhetsbidraget utföll ca 1,2 miljoner euro bättre än år 2020.

4.4. Miljöavdelning

Som helhet har miljöavdelningen uppnått såväl de ekonomiska som verksamhetsmässiga målsättningarna. Nettokostnaderna utföll -1,39 milj. € mot budgeterade -1,78 milj. €. Verksamhetsbidraget är ca 260 000 € bättre än år 2020.

4.5. Vattentjänstverket

Vattentjänstverket ett överskott om 542 000 €, vilket är bättre än budgeterat.

De verksamhetsmässiga målsättningarna förverkligades delvis. Målsättningarna kopplade till läckagehanteringen utföll sämre än planerat vilket varit fallet också tidigare. Revisionsnämnden anser att vattentjänstverket tillsammans med koncernledningen behöver satsa långsiktigt på investeringar för att minimera läckaget.

5. ÖVRIGT

5.1. Åtgärdande av föregående års påpekanden

Revisionsnämnden bedömer att föregående års påpekanden i stort sett åtgärdats. Sakenliga genmälen med anledning av utvärderingsberättelsen har enligt revisionsnämndens mening tillställts fullmäktige.

5.2. Intern kontroll, riskhantering och koncernstyrning

Enligt revisionsnämnden har det i verksamhetsberättelsen på ett sakligt sätt redogjorts för riskhanteringen, den interna kontrollen samt koncernstyrningen.

Revisionsnämnden bedömer att rutinerna för interna kontrollen och koncernstyrning i staden är på en god nivå. En dokumenterad riskhantering har inte gjorts vilket revisionsnämnden anser att behöver göras. Riskhanteringen bör vara en levande process som styr rutinerna för intern kontroll och koncernstyrning så att processer kan förbättras där staden konstaterar att risker finns.

Stadens behöver också säkerställa att beredskapsplanen i staden är uppdaterad och tar i beaktande det gällande världsläget.

5.3. Personalen

Revisionsnämnden konstaterar att sjukfrånvaron ökat från 14,2 dagar i medeltal till 17,1 dagar. KivaQ indexet visar att personalen har upplevt en försämring i sitt arbetsvälbefinnande jämfört med åren 2020 och 2019. Ett KivaQ index på 7,73 har nu fallit under det allmänna medeltalet för kommuner i Finland, som är 7,86. Det är mycket viktigt att staden satsar på personalens välbefinnande bl.a. med tanke på rekryteringssvårigheter som i nuläget finns i alla branscher. Revisionsnämnden anser att staden bör satsa extra mycket på sin personal, en nöjd personal utför ett bättre arbete som i sin tur ger bättre service till kommuninvånarna. En nöjd personal underlättar även rekryteringen.

Revisionsnämnden önskar att personalrapporten skulle behandlas i samband med bokslutet.

Personalkostnaderna utföll i linje med budgeten. Jämfört med 2020 har personalkostnaderna ökat med ca 1,26 milj. €.

6. SAMMANFATTNING

Som sammanfattning av utvärderingen för år 2021 framför revisionsnämnden följande:

De verksamhetsmässiga målsättningarna har varit svåra att utvärdera vilket revisionsnämnden har påpekat under året. Mätare för verksamheten har utlovats till 2022.

Det totalekonomiska utfallet år 2021 var bättre än både den ursprungliga och ändrade budgeten. Stadens ekonomi som helhet är tillfredsställande.

Revisionsnämnden anser att stadens bokslut är väl uppgjort och innehållsrikt.

Revisionsnämnden vill rikta ett tack till stadens anställda och förtroendevalda för ett mycket gott arbete i de tuffa coronatiderna.

Revisionsnämnden inbegär genmäle av stadsstyrelsen gällande påpekanden i utvärderingsberättelsen senast 30.9.2022.

Pargas den 11 maj 2022

Hanna Järvinen
Ordförande

Tomas Björkroth
Vice ordförande

Andreas Andersson
Medlem

Tom Koppe
Medlem

Soili Svanström
Medlem

Mona Rönholm
Medlem

Widar Nyberg
Medlem

Hannu Svegin
Medlem

Anna-Mari Manninen
Medlem

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 10 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 10 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 10 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 10 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 10 sider før denne side

authority to sign

asemavaltuus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmateckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 11 pages before this page

Dokumentet inneholder 11 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 11 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 11 sider før denne side

Detta dokument inneholder 11 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende